

ERMI ELAMUSTÄNAV

Hanke nimetus „Ermi tänavaruumi projekteerimine”

SELETUSKIRI

Ermi tänav ei ole tavapärane tänavaruum. See on sümbioos tänavast ja pargist, mille kandvaks vundamendiks on endise militaarlennuvälja ruleerimisraja superstruktuur oma 7 x 7 meetrise betoonruudustikuga. Muljetavaldav kihistus maastikus on säilitatud ja väärdatud, luues nii kaasaegse unikaalse välisruumi – **elamustänav**. Puhtalt funktsionaalne tänavaruumi osa sõidu-, kõnni- ja rattateega on lahendatud sõltumatuna ajaloolisest kihistusest ning olemasolevast betoonraja ehituslikust eripärast, mille tõeline potentsiaal peitub mujal. Ruleerimisraja superstruktuurist on kujundatud **kogemuslik pargiruum**, kus on lisatud ja ära võetud kilde, toodud juurde vertikaalset mõõdet väravate näol ja tasakaalustavat pehmust haljastusega. Ruudustiksüsteemil baseeruv tööriistakast taimekoosluste tüüpide ning programmidega loob paindlikkuse kombineerida lihtsal viisil eriilmelisi ruume, mis on allutatud superstruktuuri algele geometriale. Ermi tänaval on oma **selge nägu ja maastikuline identiteet**, mida ei kohta kuskil mujal.

Lineaarpargilik lahendus põimituna ajaloolise kihistusega annab tänavale veel ühe mõõtme lisaks – tegemist on justkui tänapäevases võtmes kogemusliku vabaõhumuuseumiga, kus antud ruumi mõjuväli avab end kõige mõjusamalt ruleerimisrajale lisatud **väravatelt**. Kõrgustes kulgedes on võimalik endise lennuvälja mastaapi hoomata oma täies ilus ja võimsuses. Õhulistelt struktuuridelt avanevad vaated kogu piirkonnale, ruleerimisrajale ja lennuradadele ning ERMi hoonele. Mäng kahel skaalal – inimese tasandil ja kõrgustes – annab võimaluse kujundada inim-mõõtmelist keskkonda kaotamata lennuvälja superstruktuuri mastaapsust, tühjuse ja avaruse tunnet. Mikroskaalal sekkumised osaliselt ja kokkuvõttes üsna minimaalselt betooni säilitamise, eksponeerimise, osalise lõikamise/killustamise kui ka kasvupinnasega katmise näol loovad

võimaluse **eksponeerida ajaloolist kihistust** oma materiaalsuses – ruleerimisraja betooni kui ehitusmaterjali.

Ermi tänav on unikaalne Eestis ja mujal maailmas. See on inspireeriv, poeetiline ja kogemuslik **ruumi kunsti elamus**. Kordumatu ja samas oma.

Kontseptsiooni kohaselt on võimalik võistlusala olemasolevast ca 10 000 m³ mahuga betoonkatendist säilitada ligikaudu 80-90 % olemasoleva katendi ja/või materjali taaskasutusena, mis omab muu hulgas olulist kokkuhoidu ehitustöödel ja keskkonnasäästlikkuse väärtust.

ÜHENDUSED

Raadi piirkonna areng, elamu- ja ühiskondlike hoonete ehitus, on loonud eeldused selleks, et Ermi tänavat saab näha olulise ühendusülina erinevate ruumide vahel. Tänav toimib nii lokaalsel kui suurema pildi skaalal. Kui sõidutänav koos jalgteega teenindab pigem vahetute elamu- ja ühiskondlike alade vajadust, siis muud ühendused (bussi-, trammi- ja rattaliiklus) haaravad mängu laiema skaala – ühendades Vahi aleviku, Tila küla, Kõrveküla Tartu kesklinna ja muude piirkondadega.

Rattaga liikuvus nende alade vahel elavneb tänu tekkivale vaheldusrikkale ja elamuslikule keskkonnale ning võimaliku kesklinna ühendusega Roosi tänava kaudu, mida tänane Narva maanteega külgnev kergliiklustee ei paku. Kiire rattavõrgustiku ideed toetab veel rattarendipunkti pakkumine kiirratasteede ristmiku tsoonis keskvärava rajatise katuse all ning üldine (elektri-)rataste aina laialdasem kasutamine tõsiseltvõetava transpordiliigina. Edasiselt on soovitatav võistlusalast välja jäävates lõikudes leida loogilised kiired, st jalakäijatest eraldatud rattaühendused.

Ermi tänav ühendab kunagisi lennuradasid. Asub ühelt poolt ERMi hoone mõjuväljas ning teisalt lennuradade avaruse, programmituse, tühjuse ja paindlikkuse puutepunktides. Selletõttu on tänava kulgemine üle lennuradade jäetud võimalikult lihtsaks ning pinnaliseks – rikkumata seda mastaapsuse tunnet, mida rajad pakuvad. Vertikaalsed väravad viivad inimese linnulennu tasandile, kus on võimalik tervikuna hoomata lennuvälja superstruktuuride ulatust.

Mõttelise ühendusena ehitab Ermi elamustänav silla tänapäeva ja ajaloo vahel. Väärindades vana ning pakkudes juurde uue välisruumi kvaliteedi.

RUUMILOOME

Tänavaruumi idee ja ülesehitus on lihtne. Ruleerimisraja betoonpinnal on mitmeid väärtusi ja puudusi. See sobib hästi olemisruumi kujundamiseks, ajaloo eksponeerimiseks, väikevormide ankurdamiseks, omanäolise keskkonna loomiseks ja loo jutustamiseks. Olemasolev materjal ja tänava normile mittevastavad olematud põikkalded (vajalik vähemalt 2% ja olemasolev põikkalle on valdavalt vahemikus ca 0,7..1%, mis on sademevee juhtimiseks ebapiisav) raskendavad aga betoonile nõuetele vastava sõidutee paigutamist ning jalakäijate ja sõidukite eraldamise lahenduste loomist, kaotamata keskkonna eripära ja mastaapi.

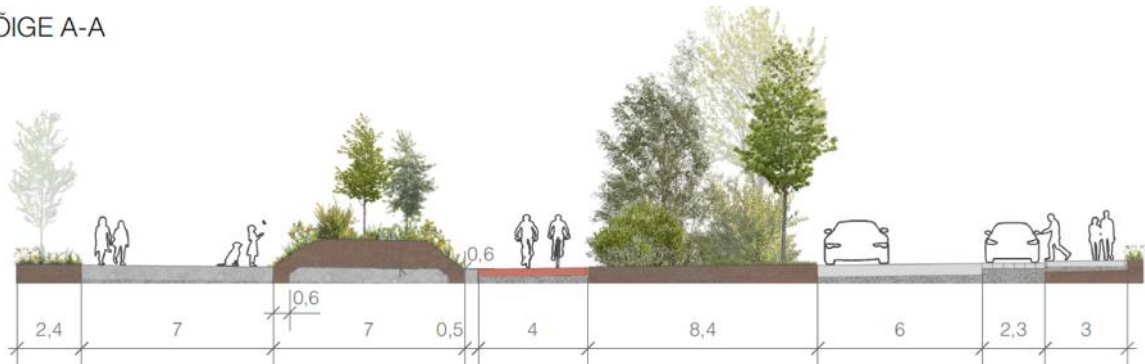
Selletõttu on olemasolevast betoonrajast kujundatud elamuslik autovaba lineaarpark, vabaõhumuuseum, olemise ja kulgemise ruum, mis on mosaiikne ja vaheldusrikas. Sellele sekundeerib lineaarsus ja kiirus – sirge kiiret ühendust võimaldav rattatee, kiirekasuline lopsakas tänavahaljastus, funktsionaalne sõidutee ja kõnnitee.

Tänava ristlõige

Lineaarpargilik elamustänav osa sammub olemasoleva 7 x 7 meetrise ruudustikuna. Seda ääristab 4 meetri laiune rattatee. Sõidutee ja rattatee vahele jääb 8,4 m

lai haljasriba, kuhu on tulevikus võimalik paigutada perspektiivne trammitee. Selle kõrval asub sõidutee ja kitsam kõnnitee.

LÕIGE A-A

Tänavasõidutee 6 m laiune ristlõige arvestab sellega, et lisaks autodele liigub sõiduteel ka buss kahe-suunalise liini liiklusega. Bussipeatused on veekeskuse/ujula ning lasteaed/kool/hooldekodu läheduses. Tänaval on paralleelparkimist vahetult ühiskondlike hoonete või muude oluliste sõlmpunktide läheduses.

Sirgjoonelise autoliikluse rahustamiseks on läbivalt ristmikute tsoonid tõstetud ning autokoormust taluva betoonkivikattega. Arvestatakse, et maksimaalselt 60-70 m teelõigu möödumisele on kavandatud liikluse rahustamiseks kas tõstetud või tõstmata kivikattega erisus. Veel aitab liikluse rahustamisele kaasa tänavale kavandatud mitmerindeline ja liigirikas tänavahaljastus ja lõiguti paralleelparkimise tsoonid, mis kokkuvõttes kujundavad tänavaruumi visuaalselt kitsamaks.

Kasutatavad kõvakatted (vasakult paremale):

1. Lineaarpargi olemasolev säilitatav betoonkatend 7000x7000x400...500 mm.
2. Tõstetud ristmike alad, ülekäigukohad. Betoonkivisillutis 200x200x80 mm.
3. Parkimistaskud. Betoonkivi – Muru kivi 200x200x80 mm, sõelmevuugiga.
4. Kitsamad jalgteed jm hooajaliselt kasutatavad pinnad. Betoonkivi – Muru kivi 200x200x80 mm, sõelmevuugiga.

Tänava autosõidutee ja sellega idast külgnev jalgtee on asfaltbetoonist kattega. Rattatee on punaseks toonitud asfaltbetoonist kattega.

Uue sõidutee sademevesi immutatakse maksimaalselt sellega külgnevale haljasribale. Edasise projekteerimise käigus tuleb täpsustada ehitusgeoloogilise uuringuga pinnase infiltratsioonimoodul ning vastavalt selle täpsustada liigvee kogumine ja suunamine sademeveetorustikuga eesvoolu, milleks võiks olla ühe võimalusena põhjaossa kavandatav sademevee tiik. Rattatee ja betoonplaatide vahele on kavandatud 0,5 m laiune sademevee kogumise rentsel, millest koguda sademevesi sademeveetorustikku ja suunata eesvoolu tiiki.

Kõik vajalikud maa-alused tehnovõrgud on võimalik majutada ja välja ehitada sõidutee, sellega külgneva jalgtee ja uue rattatee katendi alla. Vastav tehnovõrkudele sobiliku ristlõike laius on ca vastavalt 13 m. Kütte- ja/või gaasitorustik on vastavalt varasematele töödele ette nähtud tulevase hoolikompleksi ja tiigi poolsele maa-alale, millega on käesoleva eskiisi koostamisel ka arvestatud.

LINEARPARK

Lineaarpargiliku elamustänavava osa võib tinglikult jagada kolmeks lõiguks, millele annavad tooni külgnevad alad.

ERMi poolne pargiruum pakub dünaamilisi ehk liikuma kutsuvaid elamusi ja toetab programmidega Erminurme elamuala – erinevad mängualad, takistusrajad, parkuur, olemistaskud.

Pargi keskne lõik hooldekodu, lasteaia ja kooli vahetus läheduses **keskendub aeglastele elamustele**. Siit leiame kogu lineaarpargi haljastuskoosluste liike, **elurikkust** ja põhimõtteid selgitavad infotahvlid, mis toetavad lokaalselt koolikeskkonna ja laiemalt iga loodushuvilise keskkonna alast haridust (vt ka haljastuse peatükk). Siia jääb pajutunnelitest labürint, mis annab rikkaliku ülevaate meie laiuskraadil levinumatest pajudest ja remmelgatest. Pajutunneli jätkuna kohtame loopeelsele kasvukohatüübile sarnanevat haljasala, mille kohale jääb teraskonstruksioonist õpperada. Aeglustama kutsuvad asterajad hooldekodu esisel lõigul.

Keskala põhjapoolsemas osas on rulatamist ja ka istumist võimaldavad betoonvormid ning liiklusõppeväljak. Kooli, lasteaia, hooldekodu kompleksi keskossa on kavandatud lineaarne varjualune, mille 14 m pikkuses 2/3 osas on jalgrataste parkimine ja lõunapoolses 1/3 osas paviljonilik istumisvõimalus.

Liikumisega ja liigutamisega seotud elamusi pakub teinegi lennuraja poolne lineaarpargi ots, mis külgneb **supertiigi ja suplusalaga**. Lineaarselt pinnasega kaetud ja elurikka niidutaimestikuga kaetud pargiala kohal saab trossil laskuda ca 200 m pikkuse lennuga. Nõlva serva saab kujundada lõiguti rulatamist soodustavate trikirajatistega (trikitorud jms).

Allikas: www.outdoortrip.com, www.wikipedia.com

Lähimad täisfunktsionaalsed ujumis- ja supluskohad jäävad Vahi, Tila, Kõrveküla ja ka Raadi Kruusamäe piirkonna suhtes üsna kaugele Tartu linna sisestele jõeäärsetele aladele. Eskiisiga pakutakse lineaarpargi kõrvale uus tiigiga supluskoht. Erinevalt Tartu linna ujumiskohtadest on soovitatav käesolevaga pakkuda lisafunktsionaalsust kogupere suplusvõimaluste näol. Selleks on soovitatav Ermi tänava poolne liivarand osaliselt profileerida madala veega rannatsoonina (analoog Verevi järve suplubasseinile).

HALJASTUS

Kontseptsioon

Haljastuse inspiratsiooniks on **Eesti looduses kasvavad taimed ja kooslused**. Esmatähtsad on sobitumine ümbruskonna loodusega, elurikkus, mitmekesisus ning äratundmisrõõm. Tekkivad taimekooslused ei vaja intensiivset ülemäärast hooldust ja on antud küsimuseski iseseisvad.

Eeskujuks saab olla Berliini sõjajärgsete purustuste tulemusel tekkinud tühermaade haljastuse algul isetekkeline ja seejärel aina kureeritum kujunemine. Loodus tühja kohta ei salli ja kasutades antud kasvukohatüübiga arvestavaid ning pigem kiirekasvulisemaid liike ja kooslusi, on võimalik pakkuda üsna vähese ruutmeetri kuluga väga elurikas ja ka silmailu toitev haljastusefekt. Nõnda lähenetakse tänasele Ermi tänava betoonmaastikule, mis on keskkonnasäästlik kui ka samaaegselt liigendav ja piirkonna esteetikat värske nurga alt võimendav.

Haljastamiseks vajalik pinnas tarnida soovitatavalt ja võimalusel lokaalselt, et hoida transpordi jalajälge minimaalsena. Kasvupinnase ja täidete juures saab kasutada demonteeritavat ja soovitatavalt ka kohapeal purustatavat betoonikillustikku.

Lineaarpark

Pargi struktuur tugineb ruleerimisraja algele plaanigeomeetria – 7 x 7 meetriste betoonruutude maatriksile, mida on hakatud ruut-ruudu haaval haljastuse ning tegevusprogrammidega rikastama. Pargiloome tööriistakast hõlmab erinevaid võtteid, mille baasil on võimalik luua lõputuid kombinatsioone unikaalse keskkonna kujundamisel. Valdavalt keskkonnasäästlikkust ja ruumi identiteeti kandva betooni säilitamise idee kõrval on selle osalise eemaldamise, lõhkumise, sellele pinnase kuhjamise ning haljastuse iseloomu ja osakaaluga mängides loodud mitmekesine inimõõtmeline keskkond.

Taimekooslusruutude tüpologia

T1 ELUTIHE TASKU

Osa betoonplokist on eemaldatud ning täidetud kasvumullaga. Sisse on seadnud end mitmekesised kodumaised rohttaimed ja põõsad. Inspiratsioon pärineb niitudelt ja metsaveertelt, mistõttu on taimed tuttavad. Tiheda ja elurikka kooslusena on see võrratu võimalus õppida paremini kodumaiseid taimi tundma.

T2 PISIKE SALU

Veidi varjuline ja salapärane. Terve üks plokk on asendatud mullaga ning siit leiab leplikumad puudeliigid ning ka põõsad ja niidutaimed. Salus on väikesed jalgrajad, et kohta oleks lihtsam avastada, peitust mängida või proovida puu otsa ronida.

T3 PUISNIIDU KILLUKE

Keskkonnale lisades, mitte eemaldades on tekkinud pinnavorm, mis oma olemuselt toob lähemale mitmekesise niidukoosluse, kus puudel on oluline roll. Rõhku on pandud hästi paljude taimede erinevate koondamisele ning maha ei jää ka mitmesugused putukad, kes armastavad õisi.

T4 PEATUS PUISNIIDUL

Kõrguvat mitmekesisust on mugav uudistada künkasse rajatud istumistasku tõstetud serva äärest. Nii saab palju lihtsamalt end tuttavaks teha kõikide taimedega sumisevas ja elurikkusest pakataval niidul. Pingil istudes on hea määrajat lehitseda, järgmine kord ka sõbrale õpetada.

T5 HÜPPEKIVID

Kombinatsioon mängulisest ja ajaloo kihistuste eksponeerimisest- hüppekivid on betoonplokiist raiutud suured tükid, mille vahel on õgvendatud vahedes madal niidutaimestik. Nii paljastuvad betooni ääred, võimaldades nende kihistusi uurida ning imetleda ploki paksust, millel jalutatakse. Palju põnevust pakub ühelt tükilt teisele hüppamine nagu mererannas.

T6 PEIDUPAJUD

Ruumimäng elementidega – betoonlatemdist säilitatud kitsad rajad ja servad, kiirelt kasvav vitspaju, käänud, valgus ja vari. Paindlik vorm on kontrastis tahke betooniga. Väike peitus varjuliste kaarjate pajuvitste all päikeselisel päeval, kevadel puhkevate pungade värske lõhn kutsuvad kõiki.

T7 ALVARI PEAL

Omapärase koosluse saab segades purustatud betoonipinna külvimullaga. Siin tunnevad end mugavalt õhukestelt paepealsetelt kasvumulla kihtidelt tuttavad liigid. Pinnase tase on langetatud, et eksponeerida betooni märkimisväärset paksust ja vanust. Sujuvalt saab jalutada betoonilt metallrestist pinnale, mis lähendab veelgi jalutajat alvari taimedega.

T8 RAAMISTATUD LOOPEALNE

Loopealsest inspireeritud kasvukoht ja kooslus kasvab killu ja mulla segus, naudib päikest ja kuiva. Aja möödudes kasvab ka sinne taimestik järjest tihedamaks, jõulisemaks ka oma tagasihoidlikes tingimustes. Siinsed liigid on lähikonnas ainulaadsed ja kõige mugavam ongi neid vaadata kui istuda ääres pingi peal.

Kiirekasvuline tänavahaljastus

Sõidutee ja rattatee vaheline tsoon on kavas haljastada kiirekasvuliste puu- ja põõsaliikidega. See võimaldab tänava etapilist ehitust, kus hiljem rajatud haljastus jõuab esimese etapi haljastusele kiirelt järele ja lõpptulemus kogu tänavalõikes jääb haljastuslikult terviklik. Veel annab sedasorti haljastust näha ajutisemana kui otsustatakse rajada trammiliin, mille tulemusel tuleb haljastust osaliselt raiuta ja leida asendusi.

VÄRAVAD JA VÄIKEVORMID

Elamustänav olulistes sõlmpunktides annavad vertikaalse mõõtme ruudustikmaatriksiga haakuvad väravad, mis viivad inimese linnulennu tasandile. Kõrgustes kulgedes on võimalik endise lennualja mastaabi hoomata oma täies ilus ja võimsuses. Õhulistelt struktuuridelt avanevad vaated kogu piirkonnale, ruleerimisrajale ja lennuradadele ning ERMi hoonele.

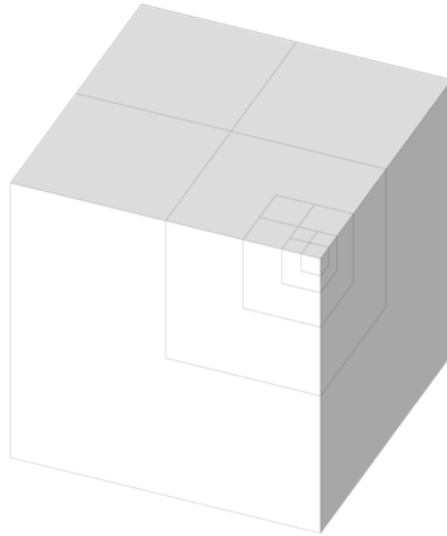
Väravad on tornilaadsete elementidena oma õhulisusest olenemata ka maamärgid, kuid nende peamine funktsioon ja võlu tekib kontekstist. ERMi ja lennuradadele sümbioosi vaatepaikadena ja kogu, muidu hoomamatu, mastaabi kogemiseks vajaliku aegruumi võimaldajatena.

Render 1. Vaade keskväravast ERMi lennuraja poole

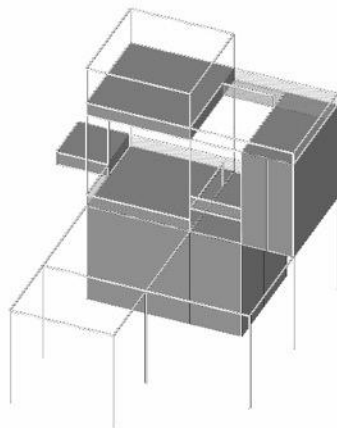
ERMi tänava militaarlennuvälja ruleerimisraja vundamendiks on 7*7 meetrit betoonruudustik. Superstruktuur on 1 km pikk ja 14 meetrit lai kahemõõtmeline element, millest kasvavad välja kolmemõõtmelised superstruktuur-värvad kolmes strateegilises punktis. Ruleerimisraja alguspunktides ning logistilise lõimumise keskpunktis.

Värvate mahuline ülesehitus on modulaarne, kasvades välja olemasolevast betoonruudu moodsust. 7*7m; 3,5*3,5m; 1,75*1,75m; 0,875*0,875; 0,44*0,44m. Modulaarne struktuur moodustab erimõõtmelisi funktsionaalseid ruume ja vorme.

Skeem1. modulaarne ruut, 7m kuni väikseim proportsioon 44cm istepinkidele

Värvad kasvavad välja olemasolevast ruudumaatriksist, olles õhuline uduloor, mis võimestab militaarajaloolise väärtusega rajatist ning samal ajal ei konkureeri temaga. Värvad pakuvad mahulisi funktsioone ja ruumilisi elamusi ERMi tänavale, varjestamata olemasolevaid kihistusi (tänu oma õhulisusele) ning lisades mängulisi, funktsionaalseid ja vaatelisi tegevusi (tänu tihedamatele vahealadele). Olulistest vaatekoridorides konstruktsioon avaneb ja tehniliselt vajalikes kohtades muutub tihedamaks. Avatus ja varjatus vaheldumisi, mis tagab konstruktiivse jäikuse.

Skeem2. postid, keevisterasrest horisontaalsed ja vertikaalsed pinnad

Konstruktsioon

Värvate konstruktsiooniks on 10x10cm ristlõikega teraskonstruktsioon. Monumentaalsust toetava minimalistliku disaini saavutamiseks on kasutatud välismõõmetelt sama kuid omadustelt erinevaid poste/talaseid – postidena töötab sama ristlõige komposiitkonstruktsioonis täisvalatuna betooniga, horisontaalselt sama ristlõige kergtaladena, vajadusel koos diagonaal ja/või

terasresttäidisega pindade poolt toetatuna käsipuudena või seintena. Silla ja platvormide sillete puhul on käsipuude täidisrest samuti kandvasse funktsiooni planeeritud. Keeviterasrestid saab vajaliku modulaarsusega rakendada nii kandvaks kui eraldavaks elemendiks. Terasresti silm on planeeritud vastavalt vajadusele kas huvitavaks atraktsiooniks alternatiivse käiguraja valikus (50*50mm), turvaliseks piirdeks (30*30mm), või vastavalt dimensioneeritud resti lati sügavuse korral konstruktsiooni jäigastavaks elemendiks.

Kergemad elemendid kannab olemasolev massiivne radade betoonplaat.

Tornide vaivundament on freesitud läbi olemasolevate betoonplaatide, täisvaluga plaadi pinnani.

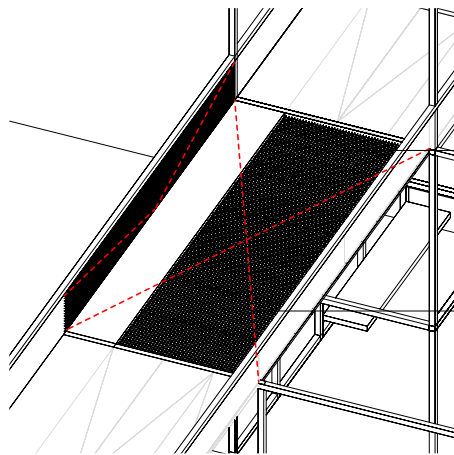
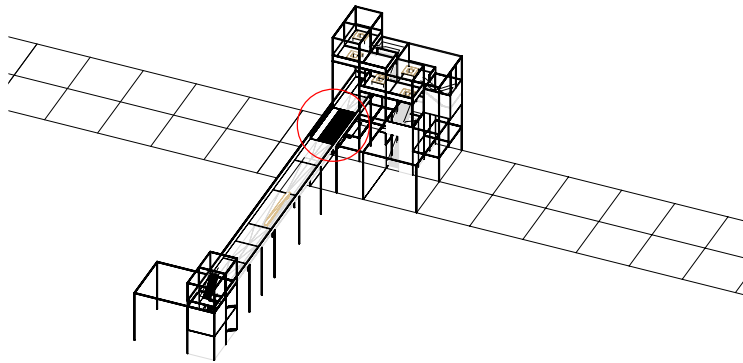
Konstruktsiooni viimistlus

Kõik teraskonstruktsioonid on planeeritud kuumtsingituna (heleda ja ajas mitte tumeneva alutsink meetodiga). Tsingitud pinnad on vandalismikindlad ja ei vaja korduvat lisatöötlust konstruktsiooni eluea jooksul. Väravad on projekteeritud silmas pidades vähest igapäevast hooldust erinevatel aastaaegadel. Konstruktsioonid ei vaja üle värvimist ning kogu konstruktiivne tervik on vandalismikindel. Planeeritud siledapindsed konstruktsioonid koos toetatud sõlmeliidetega, millel varjatud mutrid/poldid, on kergelt puhastatavad ja ohutud kasutajatele. Metalsusele kontrastiks on mitmed astutavad/istutavad/kombatavad taktiilsed pinnad puitviimistlusega. Viimistluseks on lehisest plokitud plank.

Näited analoogsete elementide kasutamisest

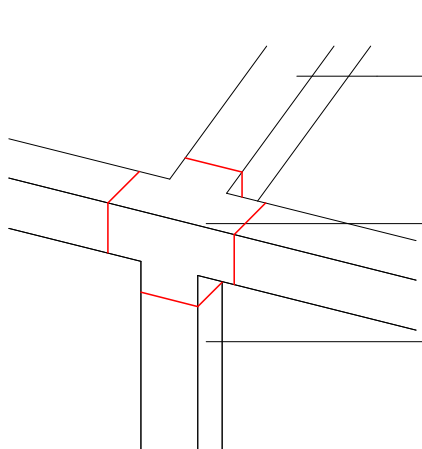

Allikas: Pinterest

konstruktsioonide
arhitektuurne ja konstruktiivne
terviklik disain

õhulise läbipaistva
konstruktsiooni
saavutamiseks terasrestidele
jäigastava
hübriidkonstruktsioonina
diagonaalsed sidemed, nii
horisontaalsetel kui
vertikaalsetel pindadel

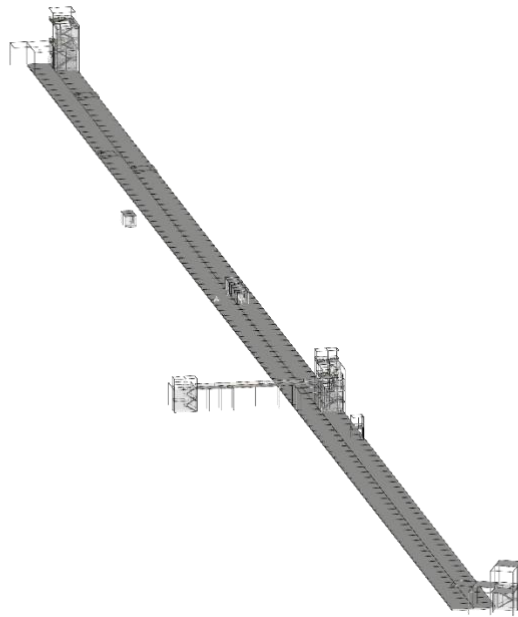
hele metalne pind - ajas
kestva ja hea
vandaalikindlusega
teraskonstruktsioonide
alutsingitud viimistlus
(kuumtsinkimise eriviis)

minimalistliku väljanägemise
ja hea puhastatavuse
saavutamiseks modulaarsed
konstruktsiooni liited varjatud
ühendustega

kaugvaates joonteks
taanduvad ülisaledad postid
terasbetoonkomposiit
konstruktsioonina

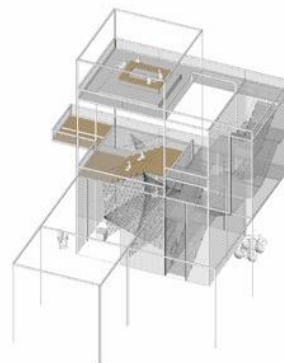
Skeem3. konstruktsiooni selgitavad skeemid

Värvate loetelu

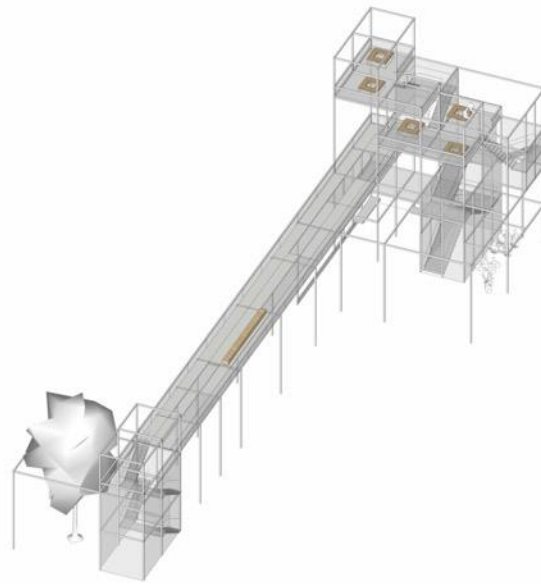
Joonis 1. Telje ja värvate aksonomeetria, väravad V1, 2, 3

ERMi poolt lähenedes on esimese värava (V1) funktsiooniks raamistada ruumiliselt elamustänav algust, pakkuda lennugalja vaatega vaatlustribüüni ja vaatlusplatvormi eri tasanditel.

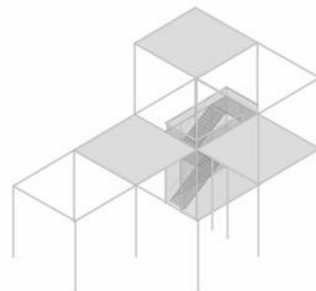
Värv 1 - vaatlusvärav

- Vaateplatvorm eri tasandite ja istekohtadega
- Tribüün lennuraja poole, pääs ronimisalale, vaateplatvorm lennuraja kohal
- Kõitest tihe ronimisala, mille ümber metallvõrk ääristusega
- Rattaparkla, kiik lennuraja liikumissuunas, pääs ronimisalale

Värv 2 - keskvärav

Vaateplatvorm
 Pilvepiknik
 Kahte parki ühendav sild
 Paviljon, rattaparkla

Värv 3 - lennuvärav

Vaateplatvorm
 Õhulennuraja pääs

Kunstiobjektid

Igal värava all ripub tõmbidele kinnitatud ja trossidel jäigastatud peegeldava materjaliga geomeetiline kujund kui kunstiteos. Elemment on niiöelda paiga „placemaker“, mille järgi orienteeruda või määrata kohtumisaik- diskokuup, diskokuul ja diskopüramiid.

Väikevormide, sh torni- ja sillaehitiste tehnilised andmed:

objekt	kõrgus tänavast (m)	platvormide pindala (m ²)
V1 väravatorn	17,5	99
V2 väravatorn ja sild	17,5	242
V3 väravatorn	14	48
rattaparkla/õppeklass	3	72
väikevormid	0-3	50

VÄLISVALGUSTUS

Välisvalgustuse kontseptsioon juhindub põhimõttest: „Nii vähe kui võimalik, nii palju kui vajalik“.

Valgustus on kahekihiline. Tänavaruumi keskele on näidatud suurusjärgus 12 m kõrgune mastirida. Masti tipus on võimalikult efektiivse optikaga funktsionaalne LED valgustus, mis annab võimalikult ühtlase valgustuse nii tänava- kui pargipoolsele. Masti alumisel tasandil on suunatavad prožektorvalgustid, mis kohtvalgusti põhimõttel valgustavad põhilisi lineaarpargi tegevustaskuid.

Meeleolu lisamiseks on võimalik kasutada täiendavaid pollartüüpi valgusteid, mida on kasutatud ka ERM hoone betoonist lennuraja põhjapoolsel küljel.

Kolmel väravatornil on täiendav valgustus, mis tagab treppidel ja kõrgematel tasanditel vajaliku ohutuse. Väravatorni kunstiobjektidele saab suunata täiendava efektvalgustuse.

ETTEPANEKUD KONTATKALALE

Rattateede võrgustik

Kontaktala rattateede võrgustikku soovitavalt täiendavate projekteerimistöode raames prioriteetse ettevõtmisena edasi arendada, et oluliste keskuste (Vahi, Tila, Kõrveküla (sh vallakeskus), Tartu kesklinn) vahel tekiks meeldivad, kiired, turvalised (jalakäijatest eraldatud) rattaühendused ning Tartu rendiratta süsteemi potentsiaal saaks nõnda veelgi enam kasutatud.

Terviserajad

Asendiplaanil on Ermi tänava ja selle kontaktaladele näidatud esialgne terviseradade võrgustik. Siin kasutada võimalikult pehmeid rajakatteid (nt liimsegusõelmed). Rajavõrk võiks pakkuda Ermi tänavale alternatiivseid ühendusi ning pakkuda tervliklikku terviserpordi võimalust koos juurde kuuluvate puhketaskute ja fitness võimalustega. Terviserajad võiks ühenduda naaberaladega ja tomida nii kohalikele vahetumatele uuselanikele, koolilekompleksile, hooldekodule kui ka kaugemate alade elanikele funktsionaalse ning tervendava tugisüsteemina.

Kooli, lasteaia, hooldekodu ala

Käesolevaga tehakse ettepanek muuta senist hoonete ja välisala eskiisi hoonestuse esise ala lõikes oluliselt autovabamaks (vt asendiplaan M1:1000). Hoone keskosa esine parkimine suunata näiteks hoone lõunaküljele nii palju kui tarvis. „Liikuma kutsuva kooli“ juhendmaterjalide soovitusel kohaselt on soositum kui koolinoor jalutab mingilgi määral koolimaja peaukseni ja pärast koolipäeva tagasi ning otse ukse ette toomine ja viimine ei mõju hästi koolinoore tervisele ja õpivõimekusele. Seetõttu pole kooli esine parkimine ja drop-off lahendus piisavalt põhjendatud. Küll aga võiks antud tsoonis tervitada meeldiv autovaba kooli esine ja kooli kutsuv haljasala.

Lasteaia esine vahetu parkla on põhjendatud ning sellele on pakutud lisaparkla, mis võiks toimida avaliku külalisparklana Ermi tänava ja selle kontaktala küllastajatele ja olla muul ajal riskasutuses jalgrataste liiklusõppeväljakuna, et edendada kohalikku jalgrattakultuuri juba maast madalast.

Koolitagune väikestaadioniga spordiala jätta soovitavalt koolivälisel ajal avalikku kasutusse ja siduda kontaktala terviseradadega (vt esialgne ettepanek asendiplaanilt).

Supertiik ja sellega külgnev parkmets

Detailplaneeringu kohane sademevee kogumise tiik on saanud Ermi tänavaruumi ja endise lennuvälja miljööga kooskõlas geomeetria ja veekanali kuju. Tiigi funktsionaalsust on selgitatud Lineaarpargi alampeatükis. Tiigi ehitamisest vabanevat pinnast kasutada võimalusel lineaarpargi pinnasetäideteks.

Tiigiga külgnev parkmets on valdavalt tihedalt ja varjuliselt metsalise iseloomuga. Siin võiks haljastada taaskord pigem kiirekasvuliste liikidega. Mitmerindelist ja liigirikast tooni võiks veel anda lepad, pajud, haavad, toomingad, kaserühmad, aga ka okaspuud männi- ja kuuseliikidega. Puistu vahele kavandada terviseradasid. Tekkiv parkmets võiks kutsuda looduses mängima, onne meisterdama jms.

Vaatemägi

See olemasolev väärtuslik paik ja panoraamvaatekoht annab ainulaade ülevaate kogu Ermi tänavast koos kolme väravatorni ja olemasolevate kaponiiride pinnavormidega. Mägi sobib veel hästi kelgutamiseks jt pikalt laskuva nõlvaga sobivateks tegevusteks.

Panoraamvaade vaatemäelt. Foto: Edgar Kaare

Kalmistu ja metspark

Kalmistu ja metspark siduda ühtseks haljasalaks. Kalmistu projekteerida soovitavalt avalike läbipääsudega haljasalana. Metspark on valdavalt pargiliku avarama iseloomuga. Siit võib leida terviseradade saatel päikesele avatumaid puhkekohti, mida võiks sisustada lihtsa varjualuse ja lõkkekohaga.

Veekeskus ja ujula

Veekeskuse hoone on kavandatud varasemaga planeeritud hoonestusega samale ehitusjoonele. Hoonet on võimalik vajadusel selle ideküljelt mahuliselt liigendada. Hoone esine ja peajuurdepääsud jätta soovitavalt otsekontakti Ermi tänava ja bussipeatusega. Parkimine lahendada hoone põhja- ja kirdeküljel. Ermi tänava tulevase veekeskuse küljele on pakutud paralleelparkimisega parkimistasku (vt asendiplaan).

PÕHILISED TEHNILISED NÄITAJAD

Võistlusala olemasoleva betoonkatendi pindala / kubatuur	2 ha / 10 000 m ³
Võistlusala piires demonteeritav ja kohapeal töödeldav ja kohapeal maastikuehituseks kasutatav betoonkatendi pindala / kubatuur	0,3 ha / 1 500 m ³
Säilitatakse 80-90 % olemasolevast betoonkatendist/-materjalist.	
Planeeritava ala pind	4,45 ha (44 500 m ²)
Uue katendiga kõvakatted (teed, platsid, tänav)	1,2 ha (12 000 m ²)
Sellest	
asfaltbetoon sõidutee	7000 m ²
jalakäijate ala katendid	5000 m ²
Haljastatava ala pind	1,43 ha (14 300 m ²)
Puittaimed (puud- põõsad)	350 tk
Autosõidukite parkimiskohtade arv tänavamaal	28 tk
Autosõidukite parkimiskohtade arv külalisparkas	25 tk
Jalgrataste parkimiskohtade arv	50 tk
Rendirataste parkimiskohtade arv	20 tk
Inventari ja väikevormide kogused	
Pingid (kataloog, kuni 4-kohaline	10 tk
Nurgeline ringpink	5 tk
Laud	4 tk
Prügikastid	15 tk
Pollarid	50 tk
Joogiveekraan	2 tk
Rattahoidjad	50 tk
Rattarendi punkt 20 kohaline	1 tk
Rattavarjualune + paviljon	1 tk
Bussiootepaviljon	2 tk
Välisvalgustid	28 tk
Pollarvalgustid	20 tk
Parkuuri elemendid	4 tk

Takistusrada – palgid	70 tk
Takistusrada – rehvid	100 tk
Takistusrada – Monkey Bars	1 tk
Pinnastäitega pinnavormistiku liurenn	3 tk
Pallimängupuur	1 tk
Karussell	1 tk
Rulavormid	6 tk
Luatennise laud	1 tk
Jalgratta liiklusõppeväljak	1 komplekt
Teraskonstr. restiga jalgrada	1,2 x 20 m
Istumispingid teraskonstr. jalgrajal	2 tk
Trossilt laskumise süsteem (Tarzan)	1 komplekt

Värvatornide ehitisealused pinnad

V1 Vaatlustorn	74 m ²
V2 Kesktorn	145 m ²
V3 Lennutorn	50 m ²